XII. évfolyam. Zombor, vasárnap 1893. junius 25-én. 51. szám.

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BACS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: **A bajai utczával szemközti Falcione-féle ház,** hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felelős szerkesztő: **Dr. MOLNÁR GYULA.**

Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt. Néptanitóknak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50. **Egyes szám ára 10 kr.**

Előfizetési felhivás.

A „Zombor és Vidéke" a közeledő évnegyed küszöbén előfizetésre hivja fel a t. közönséget, amely barátja a szabad szónak, amely méltányolni tudja, hogy mily nagy szükség van olyan organumra, mely függetlenül kimondhatja a maga nézetét, s amelynek keze nincs megkötve, mikor a közügyekről mond véleményt, mikor a köztisztviselőket birálja.

A közönség maga, melynek érdekei mindig nyitva találják hasábjainkat, a közönség legilletékesebb biránk is. És hogy lapunkat rokonszenvesen fogadja, annak ékesen szóló tanubizonysága, hogy ezúttal a tizenkettedik évfolyam harmadik negyedére hirdethetünk előfizetési felhivást.

Lapunk politikai iránya ezután is megmarad a régi. Kiméletlenül, de tárgyilagosan, nem a személyt véve czélba, hanem az ügyet, fogjuk ezentúl is megbeszélni, megbirálni, ami a vármegye és városunk közviszonyaiban az eszmecserét s a kritikát provokálja.

Rajta leszünk, hogy irodalmi szinvonalon álló tárczaközléseket s bő hirrovatot is nyujtsunk.

A lap terjedelme az új évnegyedtől fogva megnagyobbodik.

A „Zombor és Vidéke" julius elsejétől fogva nyolcz oldalon fog megjelenni a fővárosi „Hirlapok" tetszetősebb formájában, s a nagyobb terjedelem módot nyujt rá a szerkesztőségnek, hogy az olvasni valót is megszaporitsa s az anyagot áttekinthetőbben rendezze el.

Az előfizetési ár ennek daczára is marad a régi.

Az előfizetési díjak lapunk homlokán olvashatók.

Tisztelettel kérjük a „Zombor és Vidéke" t. barátait, hogy lapunkat továbbra is támogatni szivesked-jenek.

A „Zombor és Vidéke"
szerkesztősége és kiadóhivatala

Az általános szavazatjog.

(R.) Ma egy hete a munkás gyűlés Budapesten abbeli kivánságát fejezte ki, hogy az általános szavazatjogot honositsák meg nálunk is. A gyűlésen egy-egy szenvedélyesebb szót is ejtettek ugyan, nagyban és egészben mindazonáltal hasonlithatatlanul higgadtabban és nagyobb rendben folyt az le, mint akár Bécsben, akár Prágában vagy Brünnben, az „osztrák Manchester"-ben. E két utóbbi helyen vér is folyt.

Végtére is minálunk az általános szavazatjogon való diskusszió mai napság még akadémikus disputa.

Francziaországban, Németországban meg van már. Anglia, Spanyolország, Dánia és Olaszország közeledik feléje.

Belgiumban pedig egy praktikus alakja nem régiben lett törvénnyé.

Szó sincs róla: elvégre mi sem fogjuk kikerülhetni és, őszintén szólva, nem is látunk — in abstracto — benne olyatén veszedelmet, amelytől tartanunk kellene.

Hiszen mai napság, mikor — ki directe, ki indirecte — minden istenadta polgár meg van adóztatva, mikor az általános védkötelesség egyformán sulyosodik a nép minden rétegének vállára, szóval, mikor a közteherviselés általános, semmi sem méltányosabb, mint, hogy beleszólást engedjünk az ország sorának-dolgának intézésébe minden polgár számára.

S mégis, mindazonáltal — ismételjük — az általános szavazatjog ma még minálunk akadémikus diskusszió.

Mennyi mindennek kell történnie, amig ezt a demokratikus intézményt meghonosithatjuk!

Igazán anachronizmus az általános szavazatjogról beszélnünk addig, amig a születés előjogára épitett olyan főrendiház ül a nyakunkon, amely maradiságával, csökönyösségével csúffá teszi az ország legrationábilisebb törekvéseit.

Igen, a miniszterelnök kinyilatkoztatta, hogy tisztelibecsüli a főrendiházat, de a véleményének nem tulajdonit valami nagy jelentőséget.

Hiszen elméletben ez bölcsen is van, nagyon.

Mit fog azonban a miniszterelnök az ő szabadelvű s a mindennapi kenyérhez hasonlóan szükséges reformjaival cselekedni, ha a méltóságos főrendek méltóztatnak majd magukat megbicsakolni és bővitett kiadásban végigjátszani, amit a Tisza Kálmán szükségbeli polgári házasság-javaslatával csináltak?

Wekerle dr. a fústbe akaszthatja javaslatait és — valljuk be — az országra az meglehetősen sovány vigasztalás, hogy a ministerium a főrendiházban való leszavaztatás ellenére is a kormányon fog maradhatni.

Igaz, a főrendeket megpuhitaná, ha a közvélemény olyatén felzúdulása következnék be, amely abbeli félelmet gerjesztheténe bennük, hogy az ország nagy többsége nem csupán plátói határozathozatalokra, törvényhatósági levelezgetésekre és feliratozgatásokra fog szoritkozni.

De — félünk, nagyon félünk tőle, hogy nem csalódunk — ez aligha fog bekövetkezni.

Bármennyire nyilvánvaló legyen is, hogy az államnak az egyházzal szemközt nem szabad a kurtábbat húznia, bármennyire nyilvánvaló legyen is, hogy a mai házassági jogunk (helyesebben: házassági jogtalanságunk) tarthatatlan: ha a főrendek megkötik magukat, senki sem fogja kivánni, hogy vegyük el erőszakkal, amihez szép szerével nem juthatunk.

És maradni fog minden a régiben, valamig a tények kérlelhetetlen logikája látókká nem teszi a vakokat.

Hát ugyan mit kesergünk általános szavazatjogon?

Ehhez mindenekelőtt általános irni-olvasni tudás kellene.

Pediglen Makó közelebb vagyon Jéruzsálemhez, mint mi a miveltség ezen elemi postulátumához.

A „Zombor és Vidéke" tárczája.

Künn a mezőn...

Künn a mezőn virulnak a
Virágok,
Oly boldogok, hogy a nap süt
Reájok.

Én is olyan nagyon boldog
S vig vagyok,
Amióta rózsám szeme
Rám ragyog.

Révész Hugó.

Zsül — Zomborban.

(Prolog-féle a Gabányi—Zilahi-estélyhez.)

— Tartatik f. hó 29-én a szinházban. —

A Jászai—Hilgermann, — a Ney—Liedl-művész-társaság után harmadsorban a Gabányi—Zilahi estély . . .

Némelyik emberünk a fejét csóválja erre s azt mondogatja, hogy: »sok a jóból.«

Pedig valóban ugy van-e?

A rengeteg nyáron át 3—4 művész-estély sok-e?

Nem kéne-e köszönettel adóznunk művészeinknek azért a nemes ötletükért, — hogy megforditják a példaszót s »a hegy jő Mohamedhez.«

Mindannyian nem láttuk s nem is láthattuk Gabányi Árpádot a kitünő szinművészt, az akadémiai pályadijjal koszoruzott irót, s a mindenki által kényeztetett-beczézett »Zsül«-t.

De ki is az a »Zsül?« — fogják faluszerte kérdeni, — mert városszerte jól ismerik e nevet.

S valjon miért is ne tudnák meg faluszerte is, hogy ki az a »Zsül«? Budapest fő- és székváros félmilliónyi lakósa között egyetlen ember Zilahi Gyula, a kinek megadta a népszerűség azt a ritka privilégiumot, hogy a „Zsül" névről minden intelligens ember raismerjen.

S már most mért ne kerekednék föl Apatin, Bezdán, Szivacz, Kernyaja, Csonoplya és Ns-Militics, hogy szemtől-szemben láthassa egészen közelről ezt a »Zsül«-t, az imádott »Zsül«-t a legkedvesebb s legnépszerübb szinművészt, akit művészkörök s a közönség egészen az ölelésig kényeztetnek?

Már pedig hiába akarnám én leirni, — avagy tollammal lefesteni őt.

Halavány képét adnám csak, akármennyit is irnék róla, mert a ki ismerni akarja, annak látnia — igenis látnia kell »Zsül«-t.

Látni azt a tüzetes tekintetet, azt a villogó gyöngyszemekből álló fogsort, melyen a legnegédesebb mosoly, a legjátszibb pajzánság ül.

»Zsül«-ről ne irjon senki ismertetést, hanem hallgassa meg . . . A nélkül meg nem ismeri.

Persze a falusias fölfogás ismét kételylyel rázza a fejét, mikor arról hall, hogy férfi-művész is lehet bájos és kedves.

Mikor ezek az epithetonok állhatatosan a női nem kiséretében szeretnek jelentkezni.

Micsoda bizarr gondolat férfiban keresni bájt s kedvességet? Keressük benne a művészit, a felmagasztositót, a meghatót stb.

Ámde nem ugy van!

Melpomene papjai lelkünk legtitkosabb érzéseit hozzák hullámzásba, de tegyük csak a kezünket a szivünkre s valljuk be, hogy mégis jobb szeretünk kaczagni, mint sirni.

Jokus és Momus pajkosságai elsimitják homlokunk redőit s egy pillanatra elüzik gondjainkat.

S van-e fönségesebb pillanat az ember életében, mint a melyet a gondatlanság gyönyöre teremt meg?

Nos hát!

»Zsül« ennek a Jokus és Momus istennek a szolgálatába szegődött.

Az a művészete: mosolyt fakasztani az ajkakon, derüt varázsolni a szivekbe, jóizű rángásba hozni a veséket, — egyszóval: kaczagtatni!

Zilahi Zsül fölkent apostolja az édes, jóizű mosolynak.

A mihez igen sok szinésznek kedve volna, a mire vajmi sokan vállalkoznak is, a mi sok ambitiót csigáz föl a világot jelentő deszkákon, — de vajmi kevésnek sikerül.

Zsül — az isten jókedvében teremtett művésze, a ki bir azzal a varázsigével, a mely átszármaztatja a mosolyt ajkról-ajkra, — a mely a derü villam-fluidumát egy pillanatra szétosztatja az ábrázatok egész tömegén.

Honnan vette azt a csodás erőt?

A szép külső, a simpathikus vonások, a megjelenésben rejlő báj, a hang zengzetes volta, vagy az a vakitó fehér fogsor?

Mi köt le bennünket elsőben is?

Miért kisérjük oly örömittasan játékát?

Minderre egy felelet van s ez: a művészet!

Ez az a titokteljes erő, a mely érzékeinket harmonikus összresgésbe hozza, ez az a büverő, mely belopózik a szivünkbe s rögtön lelkes jó barátokká varázsol bennünket, a kik tapsolnak, s éljeneznek, olykor egészen az extasis legmagasabb fokáig.

Ehhez járul még az is, hogy Zsül a temperamentumának megfelelő szerepkörben a drámairó részéről is igen jó ajánló levelet visz a szinpadra.

Ő az a jó fiu, a ki egy kissé ügyetlen, egy kissé félszeg, egy kissé bátortalan, akadozó, — de olyan sikerült alak, olyan kedves gyámoltalanság, — ő az a »natur-bursch«, a szeles, kotnyeles, lábatlan, henczegő ficsur, — akin annyi humoros vonás van, a kit olyan jól esik kinevetni ott a szinpadon, elfeledkezve arról, hogy itt-ott önmagunkat nevettük ki.

Az ő maszkja mindig vidám, jókedvű, eleven, friss, kedélyes és vállalkozó.

Ő az, a ki minden ostobaságra kész, minden dologra vállalkozik, s a kinek felsülései a legkedvesebb scaenák s a legharsogóbb kaczajok felidézői.

Itt-ott lyrai ömlengések özönlenek le ajkairól. Szerelmes a fiu legtöbbször . . .

A szerelem ez a nagy komédiás gyurja, faragja, idomitja Zsült a sokféle situacióknak megfelelő figurává.

Olyan igazán szerelmes s olyan hiven elpanaszolja baját, Vele érzünk, osztozunk bánatában s miközben mosolyra fakaszt, kedvünk volna egy könyet is hullajtani érette.

De mért mondom is én mindezt?

Igaz, tetszetős dolog a mellett playdirozni, hogy „vétessék be az ‚óh nép' is az alkotmány sánczaiba.“ Mi sem látszik természetesebbnek, mint, hogy kimondja a törvény, mikép minden husz esztendős férfinak az országos és a községi választásokban szavazati joga legyen. (Ez a munkásgyűlés elé terjesztett határozati javaslat kivánalma.)

De vajjon valami nagy státusbölcseség lenne-e abban, ha egy massza olyan embernek adunk jogot beleszólni a közdolgokba, akiknek fogalmuk sincs róla még álmukban sem, miféle fán bagoly az a közügy?

Nem is emlitjük, hogy az általános szavazatjogot titkos szavazás nélkül létesitvén, olyan orvosságra tennénk szert, amely peior morbo. Ehez pedig az irniolvasni tudás mellőzhetetlen kellék.

Hát a nemzetiségi törekvések?

Hogy a nemzetiségek asszimiláczója mennyire hátra van még, azt minden ujságotolvasó ember tudja. Már pedig a nemzetiség kérdése az, amellyel a tömeg legkönnyebben fanatizálható; ez bizonyos. Nos, rászabaditani a nemzetiségeket az ország dolgára: ez az ochlokratiának oly türhetetlen következéseivel járna, amelyeket józan ésszel bajosan lehet kivánnunk.

A születés jogán lenni törvényhozónak mindenesetre furcsaság; de ha a között kellene választani, maradjon-e még ameddig-addig meg az a furcsaság avagy hozassék-e be m á r m a az általános szavazatjog: két rossz közül a kisebbiket kellene választanunk, azt hogy egyelőre maradjon minden a régiben.

Lám, a nemzetiségi külömbség is olyan kő, amelyben az általános szavazatjog orra bukik.

De még egy momentumra hivatkozhatunk.

A választási cenzus elég alacsony s azt még a legvéresebb száju demokrata sem tagadhatja, hogy annak az embernek, akinek valamelyes vagyona vagy rendszeres jövedelme van, több az ideje és kedve közügyekkel bibelődni, mint a földhöz ragadt szegénynek.

És mindazáltal mit látunk? Azt, hogy kivéve a városokat s egy-egy olyan „mezei“ kerületet, ahol vagy a nemzetiségi aspircziók vernek nagyobb hullámokat vagy személyi motivumok vitetnek a választási küzdelembe: az alkotmányos harcz a közönség zöme részéről apathikus közönnyel morzsoltatik le; azt látjuk, hogy kormánypárt és ellenzék, ki kötéllel ki mézes madzaggal verbuvál magának embert elsőben nem is, hogy a másik részről elhóditsa vagy hogy biztositsa magának, hanem hogy átalán menjen a tisztelt polgártárs majd voksolni.

Különösen a községi es törvényhatósági választásoknál, ott a legtöbb helyütt olyan lanyhán megy a dolog, hogy szinte ráadná az ember a fejét arra a bolond kivánságra: legjobb lenne, ha a főispán n e v e z n é ki a törvényhatósági bizottság v á l a s z t o t t tagjait.

Az országgyűlési képviselőket meg — persze — a kormány . . .

Hiszen lesz alkalmunk látni s hallani őt s mérlegelni az impressió sulyát, a melyet egyre másikra tesz művészetével.

Ki fogja leküzdhetni azt a nemes vágyát: látni, hallani?

Tán mert falusias kedélyünk megtelt volna művészettel az emlitett társaságok révén?

Ez volna aztán igazi falusias kedély . . .

Elszalasztani egy jó alkalmat; belépillantani az olympi játékokban . . .

Semmi kétség benne, hogy közönségünk zsufolásig meg tölti szinházunkat.

S e hitünk nem alapszik egyedül ama hódolaton, melylyel Zsül játéka iránt viseltetünk.

Itt van Gabányi Árpád, a ki mint iró egy egész embarras de richesse-ével áll elő a költői alkotásoknak.

Monológok, — melyeket költői szelleme alkotott váltakozva azokkal az eleven franczia monológokkal, melyeket ő ültetett át magyarra.

És hogy az előadas ne váljék monotonná, — hallani fogjuk Zilahiné Singhoffer Vilma urhölgy csengő énekét.

A fiatal művésznő ugyszólván nalunk aratja első tapsait, mert eleddig nem volt Thalia papnője.

Együtt esküdött hűséget e hó 10 én Zilahi Gyulának s a Muzsának, — és a mézes hetek mámorát összeolvasztja a dicsőség gyönyöreivel.

Ily jelenetet csak az élet, e kitünő dramairó tud csak szinre hozni s nincs is érdekesebb, mint az élet vigjátékának első felvonása.

Hihetőleg vig lesz az utolsó is, bár az élet nem köti magát semmiféle dramaturgiához.

Végre meg kell emlékeznünk a kis társaság negyedik tagjáról is: Vincze zongora-művészről.

Vincze ur zongora-játékával bilincseli le hallgatóit.

Egyébiránt az se közömbös ránk nézve, hogy a fiatal jóhirü művész városunk fia.

Már csak a saját fiunk művészetét meg kell hallgatnunk.

P—Y.

De félre a tréfával. Minden liberális ember kivánatosnak kell hogy tartsa az általános szavazatjog meghonositását.

Csakhogy nem időnap előtt.

Amig a népoktatási törvényünk csak a papiroson van meg, a mig az általános iskoláztatást, melyet törvény követel, évről-évre csúfosan meghazudtolja a statisztika s az állam tehetetlenül kenytelen kezeit ölbe rakni, addig kár általános szavazatjogról — bármi szép legyen is — álmodoznunk.

Még abba is egy-két emberöltő fog beletelni, mig meghonositható leszen az általános szavazatjog azon hegyetörött formája, amely Belgiumban létesült s mely szerint minden rendű és rangu állampolgár szavaz ugyan, de ellengőz gyanánt az intelligens elem tagjainak szavazata többszörösen számittatik.

Iszen — végezetül — ez is haladás s azt nem akarjuk vitatni, hogy az általános szavazatjog — elvben — ne lenne kivánatos.

Igenis az, nagyon az.

De mai viszonyaink között még csak szép álom, semmi más.

POLITIKAI HIREK.

** **A bajai felirat.** Baja város közönsége legközelebb a képviselőházhoz intézett lelkes fölterjesztésben tolmácsolja a kormány egyházpolitikai programmjához való csatlakozását. Nem szóltunk volna hozzá, ugymond, a szönyegen forgó egyházpolitikai kérdésekhez, ha nem lennénk meggyőződve arról, hogy azok hitelvi dolgokkal összefüggésben nincsenek s az egyházak jogait egyáltalán nem sértik. Vannak, ugyan kiknek szuszceptibilitása megütközik azon, hogy az élet legfontosabb mozzanataiban ezentul az állam kivánja gyakorolni azon befolyast, melyet eddig kizárólag az egyház vindikált magának: kiknél oly mély gyökeret vert a konzervatizmus szelleme, hogy minden változásnál, minden haladásnál — még az elismert és legjobbnál is — rémképeket látnak; de még ezektől is megköveteli a haza boldogsága, jövője, hatalmi állása, hogy aggodalmas érzékenységükről még némi áldozatok árán is tegyenek le. És mert erős a meggyőződésünk, hogy az egységes magyar nemzeti állam csak akkor lesz megalkotva, ha a honpolgárokat legvitálisabban érdeklő kérdésekben magyar törvény fog dönteni; hogy a kormány egyházpolitikai programmjának megvalósitása után nem csak magyar állameszme lesz, hanem valósággal konzolidált állam, melynek polgárai egymással nemzeti szolidaritásban vannak: kérjük a képviselőházat, hogy a kormányt programmjának megvalósitása körüli törekvésében támogatni méltóztassék.

Különfélék.

* **Torna-ünnepély.** A zombori fő- és algymnásiumi ifjuság torna-ünnepélyét f. hó 24-én d. u. 5 órakor tartotta meg a vármegyei palota melletti vásártéren rendkivüli nagyszámu közönség jelenlétében. A torna-ünnepély egyes részleteiről lapunk legközelebbi számában fogunk tudósitást közölni.

* **Pályázat** van hirdetve a csávoly-józsefházi tanitói, Adán községi irnoki, Ó-Kanizsán szintén községi irnoki állásra.

* **Kinevezés.** A földmivelésügyi miniszter Jakobcsits Antal szabadkai lakost a gazdasági tudositói tiszttel bizta meg.

* **Árverések.** Pivniczán junius 30-án Wetzelberg Ignácz ellen ingók. — Bácsujfalun augusztus 26-án Pavlov Márton ellen ingatlan. — Palánkán julius 9-én Nikolasev Márkó ellen ingatlan.

* **Hymen.** Schön Béla tolnai kereskedő eljegyezte Loschitz Malvin kisasszonyt Bezdánból. — Szász János dr. a Zomborba kinevezett kir. alügyész, szegedi volt ügyvéd, ki a Jogász Lapokat szerkesztette nagy buzgalommal és szakértelemmel, ma tartja esküvőjét Hódmező-Vásárhelyen Beregi Alice kisasszonnyal.

* **Gyászhir.** Sztojkovits Zakariás zombori kereskedő neje f. hó 23-an éjjeli 11 órakor szivszélhüdés folytán hirtelen elhalálozott. E váratlan haláleset átalános megdöbbenést keltett városszerte, mert a még fiatalnak mondható életerős urhölgy nem is betegeskedett s még 23-án is üzletében volt. Az esetnek tragikus háttere is van. A férj — Sztojkovits Zakariás eleddig soha se utazott el neje nélkül, most azonban 3—4 napra Raguzába utazot, Gundulits költő szobrának leleplezési ünnepélyére. — A hirtelen halálesetről sürgönytudositás ment Raguzába, de kérdés, hogy az föltalálja-e Sztojkovitsot az ünneplő tömegben. Az elhunyt koporsója fölött kisded gyermekei sirdogálnak, várva az apa hazatértét.

* **A zombori export-gőzmalom** junius hó 26-án, a zombori kereskedelmi és iparbank helyiségében d. u. 3 órakor fogja alakuló közgyülését megtartani.

* **A helyben állomásozó gyalogezred** a trautenaui ütközet évfordulóját megünnepli. A csata — tudvalevőkép — 1866. évi junius 27-ikén vivatott diadalmasan. Az ünnepség lefolyása a következő programm szerint esik meg: junius 26-ikán este 9 órakor takarodó zeneszóval. Junius 27-én reggel fél 9-kor ünnepi istentisztelet a Sikarában. 9 től 11-ig a legénység czélbalövése. 11 től fél 1-ig a tisztikar czélbalövese u. n. Jux Best-Schiessen. 1 órakor bevonulás a városba zeneszóval. 2 órakor ebéd. 4-től 6 ig a legénység játékai és mulatozása a laktanya előtt. 6—8-ig zene a parkban. 8 órakor hangverseny az Elefánt-vendéglő kertjében.

* **A zombori középkereskedelmi iskola** érettségi vizsgálata f. hó 21-én tartatott meg. Jelesen érettek lettek: Ernst Fülöp, Loschitz Ferencz és Riehl Kálmán; jól érettek: Brandecker Ferencz és Goldfahn Géza; egyszerűen érettek: Bikár Milán, Radányi Frigyes, Gaál István és Török József.

* **Névünnep.** A megyei árvaszék köztiszteletű elnökét, Mihályi Jánost — névünnepe alkalmával — az összes árvaszéki tisztikar ünnepelte folyó hó 24-én. A tisztikar jókivánatait Maximovits Szilárd h. elnök tolmácsolta szépen kigondolt beszédben, melyet az ünnepelt meghatottan köszönt meg. A jókivánatokhoz örömmel fűzi lapunk is a magáét.

* **Kirándulás a Sikarába.** A zombori polgári szerb dalárda ma társas kirándulást rendez a Sikarába.

* **Császka érsek** a bajai gyümölcsészeti egyesület alapitó tagjai közé lépett. Ezt velünk a nevezett egylet a következő lelkes sorokban tudatja: „Tekintetes szerkesztő Úr! Örömmel és büszkeséggel sietünk közölni, hogy városunk és a messze nagyvidék kulturális és közgazdasági érdekeinek kiváló istápolója, a kalocsai Érsekiszék érdemekben gazdag főpapja, Császka György főmagasságu érsek ur a bajai gyümölcsészeti egyesület alapitó tagjai közé lépett. Örömmel és büszkeséggel közöljük ezt azért, mert amig egyrészt ezzel az ország nagy főpapja jótékonyságának és a közjó intézésében körültekintő készségének ujabban is felemelő bizonyságát adá, másrészt ily magas kegy nemcsak bennünket, kik az egyesület ügyeit közvetlenül intézzük, a nagyközönséget is, a mely lassan-lassan kezdi már belátni és támogatni törekvéseinket, lelkesiteni és buzditani fogja arra, hogy mindenkoron ernyedetlen munkássággal az arra hivatottak támogatását czéljaink sikereivel kiérdemelhessük. Midőn kérnők jelen pár soraink felvételét, A tekintetes szerkesztő urnak maradtunk kitünő tisztelettel: a bajai gyümölcsészeti egyesület.

* **Palánka az égetteknek.** Palánkán Csupor Gyula főszolgabiró elnöklete alatt egy bizottság alakult, amely a hazai tüzkárosultak javára a kaszinó helyiségeiben hangverseny- és mükedvelői előadással egybekötött tánczestélyt rendez. Az estély müsora a következő: 1. „R o u é“; Tréfás induló Goll Jánostól, Zongora kisérettel énekli az ottani dalárda. 2. „S e g i t s é g“ Költemény Rudnyászky Gyulától. Szavalja Fejes Ágoston úr. 3. „E r e d e t i m a g y a r d a l o k“ különféle szerzőktől. Zongorán előadja Füke Gizella úrhölgy. 4. „A i r v a r i é e“ Beriottól. Hegedűn el adja Jelinek Béla úr. Zongorán kiséri Dr. Schön Mórné úrnő. 5. „L o h e n g r i n“ Wagnertől. Liszt Ferencz átirata. Zongorán előadja Dr. Schön Mórné úrnő. Szünet. Ez alatt az ottani zenekar Jelenik Béla úrnak „S e g i t s é g“ czimű keringőjét fogja eljátszani. 6. „A l f ö l d i l e g é n y“: Czuczor Gergelytől. Zenéjét szerzé Rieger. Éneklik; Dr. Jedlicska Béla, Balogh József Antalitz Hugó, Büchler Róbert, Szentkirályi Mihály, Zsarnay Dénes, Mezey Karoly és Stumpf Balint urak. Karmester: Füke Pál ur. 7. „L a C h a r i t é“ „Stabat Materből“ Rossinitól. Liszt Ferencz átirata. Zongorán előadja Dr. Schön Mórné urnő. 8. „G y ó n á s“ Supé Ferencztől. Énekli Seunig Károlyné urnő. Zongorán kiséri Dr. Potucsek Jánosné urnő. 9. „B a r c a r o l l a“ Fescatól, hegedűn előadja Jelinek Béla ur. Zongorán kiséri Dr. Schön Mórné urnő. 10. Virágfakadás. Vigjáték egy felvonásban Murai Károlytól. Rendező: Boros Ignacz ur. — Sugó: Dénes István ur. Személyek: Péter, Szentkirályi Mihály ur. Mártha neje, Koschwitz Etel urhölgy. Nelli, Kleiner Laura urhölgy. Ödön, Boros Bella urhölgy. Laczi, Simon Béla ur. Kati, Katholy Katicza urhölgy.

* **Névmagyarositás.** Stern Salamon Kis Hegyes községi illetőségű szabadkai lakos „Csillag“-ra változtatta a nevét. —

* **Tüzoltó-kongresszus Szabadkán.** Az Országos Tüzoltó szövetség tizenegyedik közgyülését Szabadkán tartja meg. A közgyülésre, mely augusztus 12-től 16-ig fog tartani, nagyban folynak az előkészületek. Száz tagu rendezőbizottság alakult, melynek elnöke Vermes Béla képviselő, titkára pedig Vécsei Samu ügyvéd. József főherceg még e hónap folyamán fogadja Szabadka városának Mamusich polgármester, Szalay főkapitány és Vermes tüzoltófőparancsnokból álló küldöttségét, mely a főherceget a kongresszus idejére a város vendégeül meghivja. A vendégek elszállásolására eddig már több mint száz lakást ajánlottak fel. A közgyülés alkalmával rendezendő tüzoltószerkiállitásra is serényen készülnek.

* **Az egykori gavallér kegydija.** Gombos Gáborról, Zenta város volt dusgazdag polgármesteréről van szó. Összetörve hazament most az egykori polgármester és jószivü városa megkönyörült rajta: megszavazott neki egyszer és mindenkorra — 500 forint kegydijat.

* **Doktor Téglaverő úr.** Ujverbászról irják a P. N.-nak: Méter Frigyes gazdaember a minap kiment a tanyájára s ott a mindenes feleségétől azt hallotta, hogy egy veszett kutya nagy pusztitásokat tett a baromfi között. A gazda ennélfogva megleste a kutyát és szerencsésen le is bunkózta. De ekkor az a rögeszméje támadt, hogy a veszett kutya lehellete megcsapta s hogy most már rajta is ki fog ütni az undok betegség. A gondolattól mindjárt rosszul is lett s hogy valamit tegyen, elsietett egy kuruzslásban jártás téglaverőhöz, aki adott is neki egy mint denható folyadékot. A gazda húzott belőle egy kortyot s a maga megnyugtatására meg a házanépének is adott belőle. Minthogy rögeszméje még sem akart elmulni, ujból ivott az orvosságos üvegből és ekkor aztán olyan görcsöket kapott, hogy egy órai kinlódás után meghalt. Az orvosok mérgezést konstatáltak rajta. A háznép hosszas vallatás után előadta az orvosságos üveget s megvallotta, hogy azt egy mellékesen téglaveréssel foglalkozó doktor adta a szerencsétlen gazdának. A téglaverőt el is fogták, de azzal védekezik, hogy a gazda többet ivott orvosságából, semmint kellett volna s az orvosság használt is, mert a gazda nem viziszonyban halt meg.

* **Öngyilkossági kisérletet** követett el junius 21-ikén Budapesten egy bajai lakatossegéd Dancs Károly, ki a népszinház-utcza 36. sz. a. levő korcsmában mellbe lőtte magát. A mentők beszállitották a Rókus-kórházba, hol tettének okául életuntságot mondott.

* **Galuska uram adóssága.** Galuska István uram belső ember volt Tatabázán. Kisbirónak tette meg őt a falu, mert hát törvénytudó férfiu vala. A törvénytudás és a hivatal azonban nem akadályozták meg abban, hogy adósságot ne csináljon s Galuska uramnak gyakran voltak mindenféle pénzbeli kellemetlenségei. Legelkeseredettebb ellensége volt Szües József halasi ügyvéd, a ki adósságaiért be is pörölte a kisbirót. A pört megnyerte s Galuska szomoruan várta a dobszót. A minap Szücs, az ügyvéd, más ügyekben Tatabázára utazott. A községházán — mint a „Bp. H.“-nak irják — találkozott a kisbiróval s fölemlitette neki, hogy még mindig megmentheti vagyonkáját, ha fizet. Ezzel Szücs otthagyta a kisbirót s indult a vendéglő felé. Galuska utánakiáltott és visszahivta még egy szóra. Az ügyvéd semmi rosszat sem sejtve, visszatért s a községháza sarkán kezdték megvitatni a dolgot. Galuska kérdésére Szücs ismét csak azt felelte, hogy nincsen más mód: fizetnie kell, különben foganatositja ellene az árverést. — No, ha fizetnem kell, hát fizetek! — kiáltotta Galuska s ezzel előrántotta revolverét és egyenesen fejbe lőtte az ügyvédet, ki vértől elboritva dőlt a községháza falának. A revolveres kisbiró még háromszor lőtt Szücs-re, de ez a három lövés már csak a levegőbe ment. Az ügyvéd, borzasztó fejsebe mellett is, az orvosok szerint, életben fog maradni. Galuskát nyomban elfogták s a szabadkai törvényszék börtönébe kisérték.

Irodalom, művészet.

— **Művészestély.** A Z. Singhoffer Vilma, Gabányi Árpád és Zilahi Gyula által, Vincze Zsigmond zongoraművész közreműködésével, f. évi julius hó 29-én rendezendő művészestély műsora a következő: I. rész. 1. „Az élet.“ Monológ. Irta: Grenet Dan court. Forditotta: Gabányi Árpád; előadja Zilahy Gyula. — 2. „Filippó!“ Vig monológ. Olasz elbeszélés után irta: Gabányi Árpád; előadja Gabányi Árpád. — 3. „Aida“ opera nagy magándala. I-ső felvonásból. Irta: Verdi; előadja Z. Singhofer Vilma. — 4. „A hajótörés.“ Idősb Coquelin kedvencz monológja. Irta: Copée F., ford. Gabányi; előadja Zilahy Gyula. — 5. „Boldogság emléke.“ Dal; énekli Z. Singhoffer Vilma. — 6. „A bányaszerencsétlenség.“ Monológ. Irta: Gabányi; előadja Zilahy Gyula. — II. rész. 1. „A föld és népei,“ Cultur-historico, geographico, humoristico felolvosás dr. Sulphurius és mások nyomán, irta: Gabányi; előadja Gabányi Árpád. — 2, „Egy kedves ember,“ Monológ. Irta: Gabányi; előadja Zilahy Gyula. — 3. „Bajazzo“ opera madárdala, irta: Leoncavallo R.; énekli Z. Singhoffer Vilma. — 4. „Lucza meg a lócza“, vagy: a letartóztatott tánczmester. Monológ. Tradels után irta: Gabányi; előadja Gabányi Árpád. — 5. „Az öngyilkos.“ Monológ. Irta: Gabányi; előadja Zilahy Gyula. — 6. „Népdalok“; énekli Z. Singhoffer Vilma. A „Zombor és Vidéke“ szolgálatot vél tehetni előfizetőinek, midőn az estély programmját a lap jelen számának külön melléklete gyanánt is megküldi.

— **Ney—Semsey-féle** hangverseny művészeit a polgári kaszinói dalarda tagjai fogadták megérkezésükkor tegnapelőtt a pályaháznál. A küldöttség szónoka Rácz Soma tanár volt, Longauer Ferencz dr. pedig szép bokrétát adott át Semsey Mariskának. — A dalarda tagjai a művészekkel együtt töltötték az estet énekelgetve, poharazva és — látatlanban rá merjük fogni — dikcziózva is. F. hó 24-én előadás után pedig sikerült banketet tartottak tiszteletükre, melyen hölgyeink közül is többen részt vettek.

— **A Pesti Hirlapot** ma széles Magyarországon ugy ismerik, mint a szabadelvüség kitartó harcosát.

Amit az ugynevezett egyházpolitikai kérdések ölmerülése óta napról napra módjában volt meggyőzőleg bizonyitni. A Pesti Hirlap vezérczikkeit — ebben a szabadelvü szellemben — továbbra is Beksics Gusztáv, Busbach Péter, Borostyáni Nándor és Kenedi Géza fogják irni. S remélhető, hogy a jövő negyedben már Pulszky Ferencz nagynevü tudós is ujra megkezdheti publicistikai tevékenységét. A Pesti Hirlap tárczairó munkatársai: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Kozma Andor, Bársony István, Murai Károly, Kóbor Tamás, Morgenstern Gusztáv, Quintus stb. elég garanciát nyujtanak, hogy e lap tárczarovata mindig válogatott és kitünő olvasmányt fog nyujtani. — A Pesti Hirlapban jelennek meg állandóan dr. Gutius humorisztikus törvényszéki karcolatai, melyek a lap egyik fő vonzóerejét képezik. A Pesti Hirlap régi kitünő munkatarsa, Eötvös Károly már legközelebb egész tárczasorozat közlését kezdi meg Jókai ősei czim alatt. Ugyancsak a Pesti Hirlap fogja közölni Jókai Mór jubiláris költői müvét, melynek a lap nagynevü munkatársa Levente czimet ad, s mely — saját szavai szerint — büszkeségét fogja képezni. Még e hóban vagy a jövő negyedév elején közli a Pesti Hirlap Mikszáth Kálman novelláját is, melynek elkészitésében őt betegeskedése eddig meggátolta. — Mutatványszámokat egy levelezőlapon nyilvánitott óhajra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal (Budapest, V., nádor-utcza 7.) — A Pesti Hirlap előfizetési ára egy hóra 1 frt 20 kr., 3 hóra 3 frt 50 kr., félévre 7 frt.

Közgazdaság.

* **Magán tisztviselők nyugdij-egyesülete.** A „Magántisztviselők országos nyugdijegyesületének előkészitő bizottsága“, mely mintegy öt hónappal ezelőtt kezdte meg fárasztó, nehéz munkálkodását, végre befejezte feladatát. A nemes eszmének mig egyrészt az egész országban hiveket szerezni igyekezett, csendes, komoly tevékenységgel kidolgozta a létesitendő nagyjelentőségü nyugdijegyesület alapszabályait. Ezeknek első részét közli a „Magántisztviselők Lapja“ legujabb száma. Mi ez alapszabályokra még visszatérünk, az érdeklődőkkel pedig tudatjuk, hogy a fentnevezett lap szerkesztősége (V., Géza utcza 5.) bárkinek megküldi kivánatra a most megjelent számot.

Vettük a szegedi kereskedelmi és iparkamara meghivását az 1893. évi junius hó 27-én d. u. ½5 órakor saját helyiségében tartandó ülésere. A tárgysorozatból ezeket emlitjük meg:

Interpellátiók és inditványok.

A tárgysorozat kiadásáig bejelentve:

Szarvady Lajos beltag inditványa, hogy kérelmeztessék Szabadkáról-Szegedre késő esti vonatok közlekedése.

A kereskedelemügyi miniszter ur 26192. számu leirata a selyemtenyésztés fejlesztése ügyében. (Az iparosztály javaslatával.)

Brázay Kálmán kérése a czukorfogyasztási adó eltörlését czélzó kezdeményezése ügyében. (A kereskedelmi osztály javaslatával.

A fogyasztási egylet kiküldött bizottsága a következő levelet intézte az egyesület tagjaihoz: A zombori fogyasztási egylet mint szövetkezet, f. év május hó 28-án tartott közgyűlésén az egylet megszüntetését határozta el azzal, hogy a további megrendelések beszüntetése mellett a raktáron levő áru a tagok közt szétosztassék.

A határozat szerint köteles minden egyes tag az aláirt üzletrészek erejéig kivásárolni és azt öt havi egymásután következő részletekben lefizetni. — A befizetett és az egylet megszüntetéseig fizetendő üzletrész csak a hitelezők kielégitése után kerül leszámolásra.

Ennélfogva felhivatik uraságod saját érdekében ezen vásárlást mielőbb és pedig még e hónapban teljesiteni, mert kinem vásárlás esetén kénytelenek leszünk a közgyülés határozata alapján, vagy belátásunk szerinti árukat félre tenni uraságod részére, s erről értesiteni s ha el nem viteti, kárára elárverezni, vagy pedig a még raktáron levő mintegy 1600 frt értékű árut árverezés utján eladni. — Az eljárás bármelyikét foganatositsuk, minden egyes tagra nagyobb veszteség háromolhatik, ellenben előre látható, hogy mi veszteségünk sem lesz, ha minden tag kivásárolja az aláirt részjegynek megfelelő összeget. Ha fontolóra vesszük a helyzetet, mi sem természetesebb, mint az, ha az árut kivásároljuk, mert ha bár mi árut is kellene átvennünk, még mindig előnyösebb, mint hogy a bekövetkező kárt kellene minden ellenérték nélkül fedeznünk.

Mindent elkövetünk, hogy az egylet tagjait a károsodástól megmentsük ez a czélja ezen felhivásnak is, melyet szives figyelmebe ajánlunk.

Az igen jónak elösmert ó-borok árai leszállittattak, ugy, hogy az I-ső minőségű asztali fehér bor literje csak 36 kr és a siller 32 kr, a vörös bor ára mely ugy is olcsó, megmarad 42 kr; a raktáron még meg levő áruk a következők:

Villanyi ó-vörös bor mintegy 150 liter, ó fehér bor mintegy 1000 liter, ó siller bor mintegy 1400 liter, fehér és siller bor készpénz mellett nagyobb átvételnél kedvezmeny adatik.

Alföldi cognac ***-os 25 palaczk á 1 frt 95 kr, ***-os 25 palaczk a 1 frt 65 kr, alföldi különlegesség baraczk cognac 18 palaczk á 1 liter 1 frt 50 kr. 16 palaczk 0.7 literes 1 frt 10 kr.

Különfele likőrök 25—30 üveg á 40, 55, 60, 75, 80 kr és 1 frt.

Ásvanyviz: Mohai Ágnes 1·5 literes 16 üveg á 26 kr, Parádi 31 nagy üveg á 20 kr, 66 kis üveg a 14 kr, Budai keserű 33 üveg á 20 kr.

Rum:	jamaikai	mintegy	10	liter	á 2 frt 50 kr	1·5, 1·4, 1·, 0.5, 0·3, és 0·2 literes üvegekben lefejtve.
	ananas	„	25	„	á 2 frt 20 kr	
	cuba	„	4	„	á 1 frt 30 kr	
	braziliai	„	25	„	á 1 frt	

Sósborszesz: Kevés készlet, nagy üveg 85 kr, kis üveg 40 kr.

Finom zsemlyeliszt á 13 kr, mintegy 5 mm. a többiekből kevés van még.

Rizskása: carolin olasz 000000-ás mintegy 60 kiló á 32 kr. B b mintegy 80 kiló á 7 kr. Lencse mintegy 10 kiló á 32 kr. Tarhonya mintegy 10 kiló á 26 kr.

Kávé:	igen finom mocca	mintegy	15	kiló	á 2 frt	10 kr
	„ „ java	„	30	„	á 2 frt	— kr
	„ „ gyöngy	„	20	„	á 2 frt	10 kr
	kiváló „ cuba	„	30	„	á 1 frt	60 kr

Pótkávé: Hauswald megfelelő készlet virágos bögre 22 kr, fehér bögre 18 kr, ⅕ kilós dobozban 12 kr és függe pótkávé ¼ kilós csomag 12 kr és ⅛ kilós csomag 6 kr.

Paprika: különleges rózsa mintegy 13 kiló á 1 frt 20 kr, király mintegy 20 kiló á 50 kr, különleges szóró nélkül 1 doboz 35 kr, különleges szóróval 1 doboz 9 kr, meglehetős készlet.

Gyujtófa: az árjegyzék szerint meglehetős készlet.

Fűszerek: sáfrán, vanillia, bors egész és törött, szegfűbors egész és törött, fahéj törött, majoránna, szegfűszeg, borkő, gyömbér, szerecsen dió és szerecsen dió virág, babérlevél, salétrum megfelelő készlet.

Kandisz czukor megfelelő készlet 1 kiló 80 kr. Szardella megfelelő készlet 1 drb csak 2 kr. Fénymáz megfelelő készlet nagy doboz 8 kr, kisebb 4 és 2 kr. Keményitő kevés készlet 1 kiló 34 kr. Kékitő papir 1 csomó készlet 1 iv 4 kr. Hegyi és sürkréta megfelelő készlet. Szilvaiz kevés készlet 1 kiló 26 kr. Padlómáz kevés készlet 1 doboz 75 kr, 5. és 6-os szám.

Aixi olaj: van egy hordó 102 kiló ez azonban csak az esetben lesz megkezdve, ha a szükség kivánja, készlet van azonban 10 üveg á 25 kr.

Petroleum: valódi amerikai 1 liter 17 kr készlet 250 liter, császár olaj 1 liter 22 kr leszállitott áron készlet 250 liter, ez utóbbi készpénz mellett nagyobb átvételnél kedvező engedménynyel.

Jegyzet: Készletben van mintegy 15 kis hordó igen ajánlható és jutányos árban, borral együtt is átvehetők. Lisztes zsákok igen jó karban 1 drb 20 kr, egyébb zsákok 10—15 kr. A raktár 8—12-ig és 3—8-ig nyitva van.

Zombor, 1893. évi junius hó 21-én.

A kiküldött héttagu bizottság.

Csarnok.

A hétről.

(Fővárosi levél.)

Kidőlt egy nagy a nagyok között,
Kevesebb ismét egygyel;
Könyez szemünk, mert elköltözött
Nagy zeneköltőnk, Erkel.
Fia halálát bármint titkolák,
Szive megsejté, hogy elhantolák.

Nincs többé a nagy zeneköltő!
A szivünk érte sajog,
Ó mert a legmagyarabb volt ő,
Az, nemcsak a legnagyobb.
Nem volt az ő bálványa idegen,
Nem is hagyott halála hidegen.

Iró, zenész kifelé sandit,
A nemzeti ma nem sikk.
Andorokká lettek a Bandik,
Czeczilekké a Czenczik.
A házmesterlány franciát tanul,
S a magyar szó hangzik szokatlanul.

Csak kunyorálunk a némettől,
S századát ha megadja.
S a mit kapunk a hadseregtől
Ma, — holnap letagadja.
Németül ir Lobkovitz úr nekünk,
És mi neki még pénzzel fizetünk!

Deutsche Schulét Szikuliának!
Nagy Beksies proponálja.
Igy lészen aztán e hazának
»Egységes kulturája«.
Ez volt, Beksies, a vesszőparipád,
Hamar leestél: dreimal hoch, vivát!

Chauvin, ha ir; német, ha szavaz,
E jeles publicistánk,
Miként az aprilis: hol havaz,
Hol meg melegen süt ránk.
Okosan ir és bolondúl beszél
S ez nála, sajna, állandó szeszély.

De vége van már, hála légyen!
A delegácziónak.
A diák nép is hazamégyen
Egy sem lesz itt ma-holnap.
Hány bukott el, hány nem, az egyre mén:
Mind a németnél lészen közlegény!

Székely Huszár.

A kiadóhivatal izenetei.

Dr. Révész Benő urat Baján kérjük sziveskedjék közölni mely naptól fogva küldendő a fürdőbe a lap?

NYILTTÉR.*)

A legjobb és legegészségesebb

ÜDITŐITAL,

mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognackal vagy növényi szörpökkel vegyitve kitünő izü vegyüléket ad: a

MATTONI-FÉLE

GIESSHÜBLER

legtisztább égvényes

SAVANYU-KUT

oltja a szomjat, hüsit és felfrisit egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállol felelőséget a szerk.

Hirdetmény.

A zombori export-gőzmalom részvénytársaság alapitói részéről ezennel a t. c. részvényesek tudomására hozatik, hogy a részvénytársaságnak a keresk. törv. 154. § a értelmében leendő megalakulása tárgyában a közgyűlés **1893. évi junius hó 26-án, a zombori kereskedelmi és iparbank helyiségében, délután 3 órakor** meg fog tartatni, melyre a t. c. részvényesek ezennel tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Alapitók jelentése.
2. Közgyülési elnök választása.
3. A részvénytársaság megalakulása.
4. Az alapszabályok megállapitása.
5. Igazgatósági és felügyelő-tanács választása.
6. Az alapitóknak a keresk. törvény 152. §-ában megállapitott felelősség aluli felmentése.

Zomborban, 1893. évi junius hó.

AZ ALAPITÓK.

Hirdetmény.

Vagyonbukott Grünwald Ignácz zombori lakós bej. kereskedő csődtömegéhez tartozó, s üzleti felszerelvényekkel együtt 3393 frt 68 kr. becsértékü divat, pipere, rövidáru, norinbergi czikkek és fehérnemüekből álló áruraktár a csődválasztmánynak f. évi junius hó 20-án kelt határozata folytán irásbeli ajánlati verseny utján a következő feltételek mellett adatik el:

1. Az irásbeli zárt ajánlatok f. évi julius hó 10-ének dléutáni 5 óráig alulirtt dr. Vicsek András tömeggondnoknál nyujtandók be. Ezen időpont utáni ajánlatok figyelembe nem vétetnek s utóajánlatok el nem fogadtatnak.

2. Versenyző tartozik a becsérték 10%-át készpénzben vagy az 1881 évi November hó 1-én 3333 sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában megjelölt ovadékképes értékpapirokban ajánlata benyujtása alkalmával tömeggondnoknál deponálni. A hátralékos vételárat legtöbbet igérő a választmány jóváhagyó határozatának kézbesitésétől számitott 8 nsp alatt köteles tömeggondnoknak kezeihez bánatpénze elvesztésének terhe mellett lefizetni.

3 A választmányt a beérkezendő ajánlatok közül a legnagyobb sem köti, s a jóváhagyás jogát a választmány magának tartja fenn.

4. Az ajánlatok f. évi Julius hó 11-én délután 4 órakor fognak alulirt tömeggondnok ügyvédi irodájában felbontatni.

5. Vevő köteles az áruraktárt a vételár lefizetése után azonnal átvenni, mely naptol fogva annak haszna, veszélye és a kára őt illeti.

Ugy a leltár mint az áruraktár a szokott irodai órákban alulirtt tömeggondnok közbenjötte mellett bármikor megtekinthető.

Zomborban 1893 évi junius hó 20-án

Dr. Vicsek András

mint vb. Grünwald Ignácz csődtömeggondnoka.

A Budapesti Hirlap uj háza. Pár hét mulva a Budapesti Hirlap, a magyar intelligencziának ez a kedvelt lapja, mely minél több versenytársa van, annal győzedelmesebben bontogatja ki hatalmas szárnyait, átköltözködik uj házába, a népszinház mellé, Rökk Szillárd-utcza 4 ik szám alá. A ház ha már külső diszével meglepi a nézőt, belül, a belső berendezésével valóságos csudálatot kelt. A gépészek és épitőmesterek izlése és leleményessége versenyzett egymással, hogy csinosan, elegánsan oldjon meg egy nehéz feladatot: egy ujságháznak épitését. A feladatot az tette nehézzé, hogy a belföldön egyáltalán semmiféle mint a nincs erre nézve, s külföldi lapok palotai nem feleltek meg a Budapesti Hirlap szükségleteinek. Teremteni kellett tehát valami ujat, s ez most meg van. Az ujságház, mely magában foglalja a nyomdát, a szerkesztőséget a kiadóhivatalt, az expedicziót, szóval mindent, a mi egy lap megirásához, kiszedéséhez, kinyomtatásához és szétküldéséhez szükséges, Rökk Szilárd utcza 4-ik szám alatt van. A ház másik kapuja József körut 5-ik szám s igy a szerkesztőség és kiadóhivatal két oldalról könnyen megközelithető. A nyomda egyik nevezetes része a vasvázu üvegház alá foglalt, mélyen kiásott udvar, melyben a Budapesti Hirlap két uj hatalmas iker-rotácziós gépe foglal helyet, két óriás, mely a lapot, még ha három ivnyi tartalmu is, felvágva és összehajtogatva dobálja ki magából óriási mennyiségben. Megjegyzendő, hogy e gépek nemcsak felvágják a Budapesti Hirlapot, hanem egy végtelen, folytatólagosan nyomtatják, egészen huszonnégy oldalig, épen ugy a 20, 18, 16, 10 stb. oldalas lapokat is, s az olvasó az egyásuton megszámozott oldalokan a legnagyobb könnyüséggel eligazodik. Ez a rövid idő mulva bekövetkezik s a közönség jóformán észre se veszi, egyszerre csak a saját otthonából kikerült Budapesti Hirlapot kapja a kezébe.

* * *

A Budapesti Hirlap előfizetési ára: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr, egy hónapra 1 frt 20 kr. Az előfizetési összeg vidékről legczélszerübben postautalványon küldhető a Budapesti Hirlap kiadóhivatalához Budapesten, Kalap-utcza 16. szám,

A t. cz. gazda-közönség
figyelmébe ajánljuk
szeszgyári, hizlaló-istállóinkban termelt
légen száritott
természetes istálló-trágyát
mint a **legolcsóbb, legbiztosabb** és a **legrégibb**
trágya-anyagot,
mely nálunk akár tőzegekben (tégla nagyságu darabokban), akár zuzott állapotban, bármily menynyiségben kapható.
☛ **Árjegyzékkel és mindennemü felvilágositással készséggel szolgálunk.**
Megrendeléseket haladék nélkül, pontosan teljesitünk.
Neuman Testvérek Aradon,
szesz- és sajtolt élesztő gyár, szeszfinomitó- és gőzmalom.

KLYTHIA a bőr ápolására
az arczbőr szépitése és finomitása
ZSIRPUDER
Legelegánsabb fehér, rozsaszinű vagy sárga szinű toillette-, bál- és salonpuder.
Vegyileg megvizsgálta és ajánlta
DR. POHL J. J., cs. kir. tanár Bécsben.

Elismerő levelek a következő hölgyektől: Wolter Sarolta, a cs. kir. udvari szinház tagja Bécsben. Beeth Lola, a cs. kir. udvari opera tagja Bécsben. Schläger Antonia, a cs. kir. udvari opera tagja Bécsben. Pálmai Ilka, a Theater a. d. Wien tagja Bécsben. Odilon Ilona, a Deutsches Volkstheater tagja Bécsben. Ernest van Dyck, a cs. kir. udv. opera tagja Bécsben stb. stb.
Kapható a legtöbb illatszer-üzletben és gyógyszertárban.

Taussig Gottlieb
finom
toilette szappanok
és
illatszerek
gyára.
Főraktár:
BÉCS
I., Wollzeile Nr. 3.

Egyedüli és biztos segély
elvesztett vagy elgyengült férfierőnél (Impotenczia) az uj cs. és kir. **szabadalmazott készülékkel.** Eszre nem vehető, külsőleges, jótállás mellett ártalmatlan, kellemes az ingerlést kizáró gyógymód.
Hirneves tanárok elismerő okiratai és legmelegebb orvosi ajánlatok.
Teljesen felgyógyultak hálairatainak ezrei érdek nélkül ajánlják használatát.
Postai szétküldés és csomagolás titoktartó. Tartalom és szállitó ki nem vehető.
Dr. Carl Altmann
Wien, VII., Mariahilferstrasse Nr. 70.
Röpiratok kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Finom természetes borokat
italiai Dalmatiai és istriaikat megvámolva 50 literes hordókban és felebb szállit utánvétellel **Sacer Rudolf,** Fiume; raktára a szabad kikötőben.

Capri szigetről való fehér, **finom palackbor,** ó mint a somlai literje . .	28	kr.
Bosco Ema asztalibor siller igen finom literje	24	„
Bari fekete, erős jó literje	20	„
Lissa igen finom, nehéz bor literje . . .	25	„
Kefas cato d' Isola nehéz bor literje . . .	32	„
Moscato di Siracusa igen finom fehér bor literje	32	„
Kiposto fehér, igen ajánlható erős literje .	24	„

☛ **Ez árak a fiumei vasut állomáshoz franco szállitva értendők.** ☚
A hordók a számlában megjelölt árban bérmentve Fiumébe szállitva visszavétetnek.
A megrendeléskor a végső vasuti állomás pontosan megjelölendő.
6—8

Ügyes ügynökök
akik törvényesen engedélyezett sorsjegyeknek részletfizetésekre való eladásával foglalkozni akarnak, nagy jutalékot és, ha hasznavehetők, fix fizetést is kapnak. — Ajánlatok a
„Magyar Mercur"
bankosztályába küldendők Budapestre
IV. Hatvani-utcza 15. sz. 4—10

Női- és férfi divatáru üzletemben két jó házból való fiu
tanonczul
felvétetik.
1—2 **ENGEL MÓR.**

Előfizetési Felhivás!
A PESTI NAPLÓ
naponkint kétszer megjelenő politikai napilapra.
A Pesti Napló Magyarországban a legolcsóbb, legtartalmasabb és legszebben kiállitott napilap, megjelenik minden reggel legalább 16—24 oldal és délután 4—8 oldalnyi terjedelemben, fölvágva és lapjai egymásba ragasztva.

A Pesti Napló főszerkesztője és kiadótulajdonosa:
ifj. Ábrányi Kornél
A Pesti Napló szerkesztősége maga köré gyüjtötte az ország legjelesebb ujságiróit.
A Pesti Napló bel- és külföldi tudositásai, hirei és táviratai frissek, eredetiek és a legmegbizhatóbb forrásokból erednek. Ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági rovatát kitünő szakirók szerkesztik. Bel és külföldi tőzsde rovatai mindig legpontosabbak és legmegbizhatóbbak.

Felelős szerkesztője:
Barna Izidor.
A Pesti Napló nagy gondot fordit a szépirodalmi rovatára, hol mindig a legkiválóbb irók neveivel találkozik az olvasó.
Regényei és tárcái élénkek és érdekes olvasmányt nyujtanak.
A Pesti Napló minden vasárnap **A gyermekszobának** cimü rovatában **Móka bácsi** kedvelt meséit közli a gyermekek részére.

A Pesti Napló legközelebb egy rendkivül érdekes regény közlését kezdi meg. A Pesti Napló minden hónapban 2 városnak a monografiáját közli, mely örökös irodalmi becscsel bir és az előfizetők, a kik ezeket összegyüjtik, azok Magyarország városainak hü történetét birják.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
A Pesti Napló reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett **összes híreket magában foglalja,** tehát, a teljes **Pesti Napló**-nak előfizetési ára **Budapesten** és a **vidéken** korán és pontosan házhoz juttatva.

az esti lap küldése nélkül:		Esti és reggeli lap együtt egyszerre küldve a vidékre:	
Egész évre . 14 frt — kr.	Negyed évre . 3 frt 50 kr.	Egész évre . 18 frt — kr.	Negyed évre . 4 frt 50 kr.
Fél évre . . 7 frt — kr.	Egy hónapra . 1 frt 20 kr.	Fél évre . . 9 frt — kr.	Egy hónapra . 1 frt 60 kr.

Naponkint kétszer, reggeli és esti kiadás külön-külön házhoz vagy postán küldve.

Budapesten:		Vidéken:	
Egész évre . 18 frt — kr.	Negyed évre . 4 frt 50 kr.	Egész évre . 20 frt — kr.	Negyed évre . 5 frt — kr.
Fél évre . . 9 frt — kr.	Egy hónapra . 1 frt 60 kr.	Fél évre . . 10 frt — kr.	Egy hónapra . 1 frt 70 kr.

☛ **A PESTI NAPLÓ esti lapjára külön is elfogad előfizetéseket, ugy, hogy ha valaki más ujságot járat és a megszokott ujságtól megválni nem akar, az előfizethet a PESTI NAPLÓ esti lapjára 2 frt 30 krral.**

A PESTI NAPLÓ KIADÓHIVATALA.
Budapest, Ferenciek-tere, Bazárépület.
3—3

Legjobb védőszer járványos betegségek ellen!
Előmozditja az emésztést.

A köhögési ingert enyhiti.
4—10
Olcsó árak.
Leirások ingyen.
Főraktár: Budapesten. V., Lipót-körut 21/a.
Igazgatóság: Radein-fürdőben (Styria.)

Roth Fülöp
műórás
ujonnan berendezett óraraktár
Zomborban,
Zrinyi-utcza 186. számu házban.

24 óráig járó fali óra	2.50	krtól	feljebb
8 napig „ fali óra	4	frttól	„
8 „ „ $^1/_4$ órát ütő ingaóra	30	„	„
8 „ „ ütőszer nélküli ingaóra	8	„	„
40 óráig „ ébresztő óra	2.50	krtól	„
Nikl remontoir zsebóra	4	frttól	„
Ezüst „ dupla födelü	11	„	„
Tulla „ „ „	18	„	„
Uri arany remontoir óra dupla födéllel	40	„	„
Női „ „ „ „ „	20	„	„

árusit.
Van szerencsém továbbá a n. é. közönséget értesiteni, hogy a fenti árjegyzékben nem érintett, kitünő svájczi zsebórák, bécsi ingaóra, nemkülönben németországi, franczia, és amerikai szerkezetü ingaórák, nálam különféle alakokban és a legjutányosabb ár mellett kaphatók.
Javitásokat, nem csak a fent nevezett árakon, hanem toronyórákon, valamint uradalmi épületeken, villákon és nyaralókon alkalmazott órákat is javitok, a javitás úgy az általam elárusitott új órák jóvoltáért és pontosságukért mindenkor két évi jótállást vállalok.
☛ A raktáron esetleg nem levő áruczikk, tetszés és nálam megtekinthető minta szerint megrendelhető. ☚

Hazánk legkedveltebb savanyuvize a
MOHAI ÁGNES FORRÁS
Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.
Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak szinét nem változtatja. — Természetes izét kellemessé teszi,
a miért is a vendéglős uraknak keveréknül „Spritzer" előnyös szolgálatot tesz.
Ujabban a homokos talajban termett savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az Ágnes-forrás savanyuvize.

Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.
A **mohai Ágnes-forrás** vizét hosszú évek során át rendelem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékonybelek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut eseteiben.
Budapest, 1892. márczius hava. *Dr. Ketli Károly.* ny. r. egyet. tanár.
Kötelességemnek tartom értesiteni, hogy a lefolyt **kolera-járvány** alatt **mohai Ágnes-forrását** kitünő sikerrel rendeltem. A gyomor és bél működését rendkivül hathatósan támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyuvizek nagy része korgást és hasmenést okozna. Örömmel konstatálhattam, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is **legelső** helyen áll.
Budapest, 1892. november 17. *Dr. Glaser Marcel.*
A **mohai Ágnes-forrás** vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetetlen kincset, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeimnek ajánlani; a kórjavalat, melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden esetben kielégitő. Adja Isten, hogy a külföldi hasonczélra alkalmazott vizeket teljesen kiszoritsa hazánk ásványviz-forgalmából.
N.-Szalonta, 1892. október 20. *Dr. Deme Béla,* járás és Biharm. t. b. főorvosa.

A kolera-megbetegedés ellen präservativ gyógyszernek bizonyult.
Friss töltésben az ország minden gyógyszertárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.
Országos főraktár **Édeskuty L.** cs. és kir. és szerb kir. udv. ásványviz-szállitónál.
BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.